

Т. М. Темна

Конструкції «stone wall»

як один із засобів словотвору

в сучасній англійській мові

Одним з засобів словотвору в сучасній англійській мові поряд з іншими є використання так званих конструкцій «stone wall».

Конструкція «stone wall» – це конструкція «іменник + іменник».

Проблема того, чи можуть прикметники бути утворені за допомогою конверсії з іменників, є предметом багатьох дискусій. У сучасній англійській мові є багато словосполучень такого типу: *price rise, wage freeze, steel helmet, sand castle* та ін.

Якщо перший компонент такого сполучення є прикметником трансформованим з іменника, то комбінації такого типу є вільними групами слів типовими для англійської мови (прикметник + іменник). Ця точка зору доведена О. Єсперсеном за допомогою наступних фактів: «stone» означає певну якість іменника «wall»; «stone» стоїть перед словом, яке воно модифікує, так само як і прикметники у функції означення в англійській мові стоять перед іменником; «stone» використовується в однині, хоча його значення у багатьох випадках виступає в множині, прикметники в англійській мові не мають форми множини; є деякі випадки, коли перший компонент використовується у порівняльному або найвищому ступені, наприклад, *the bottommost end of the scale*; перший компонент може мати прислівник, який характеризує його, та прикметники зазвичай характеризуються прислівниками, наприклад, *a purely family gathering*; перший компонент може бути використаний у тій самій синтаксичній функції з власним прикметником для того, щоб охарактеризувати той самий іменник, наприклад, *lonely bare stone houses*; за першим компонентом можна використати займенник «one» замість іменника, наприклад, *I shall not put on a silk dress, I shall put on a cotton one*. Однак Генрі Світ та деякі інші вчені наполягають, що ці критерії не є характерними для більшості цих комбінацій.

Вони вважають, що перший компонент таких комбінацій є іменником, який виступає у функції означення, тому що у сучасній англійській мові майже всі частини мови та навіть групи слів та речення можуть бути використані у ролі означення, наприклад, *the then president* (прислівник), *out-of-the-way villages* (група слів), *a devil-may-care speed* (речення).

Існують різні семантичні відносини між компонентами конструкції «stone wall». Так, наприклад, Є.І. Чапнік класифікував їх у наступні групи: відносини часу (*evening paper*); просторові відносини (*top floor*); відносини між об'єктом та матеріалом, з якого він зроблений (*steel helmet*); відносини причини (*war orphan*); відносини між частиною та цілим (*a crew member*); відносини між об'єктом та дією (*arms production*); відносини між агентом та дією (*price rise*); відносини між об'єктом та його призначенням (*reception hall*); перший компонент позначає голову, організатора об'єкту, що характеризують (*Clinton government*); перший компонент означає сферу діяльності другого компоненту (*language teacher*); зрівняльні відносини (*moon face*) та якісні відносини (*winter apples*).